



© JACQUES VAN OUTRYVE

# WELK PAD VOLGT DE MARKT?

Eenmaal per jaar blikte de Europese Commissie vooruit, en eens niet achteruit, op de landbouwmarkten en op het landbouwwinkomen. Vooruitzichten op middellange termijn houden weliswaar gevaren in omdat zij geformuleerd worden onder welbepaalde omstandigheden. En die kunnen snel veranderen. – Jacques Van Outryve

Met het *Milk Market Observatory*, het *Meat Market Observatory* en de publicatie van zogenaamde *dashboards* voor verschillende sectoren maakt de Europese Commissie landbouwmarkten transparanter. Marktsignalen worden hierdoor meer zichtbaar gemaakt, maar ze lopen altijd achter de feiten aan. Vooruitzichten op middellange termijn vullen dergelijke signalen aan, al moet de toekomst voorspellen steeds met een korrel zout worden genomen. De voorspelling zelf beïnvloedt immers de toekomst. In navolging van het Amerikaanse ministerie van Landbouw (USDA) stelt ook de Europese Commissie (DG AGRI) sinds enige tijd een jaarlijkse *Agricultural Outlook* samen voor de komende tien jaar met een rapport en conferentie waarop de resultaten worden voorgesteld en bediscussieerd. De *Agricultural Outlook* 2016-2026 gaat voor de hele periode uit van normale landbouwkundige en klimatologische omstandigheden zonder marktcrisis. Er wordt geen rekening

gehouden met nieuwe handelsakkoorden, wel met lage olieprijs (94 dollar/vat) en een economische groei van amper 1,6% tot 1,8% per jaar, mede als gevolg van de brexit. De groei zal dynamischer zijn in de nieuwe dan in de oude EU-lidstaten. Met concrete brexit-gevolgen voor de landbouw wordt geen rekening gehouden. De *outlook* houdt het bij gegevens voor 28 EU-lidstaten. Er is wel vanuit gegaan dat

.....  
**Een voorspelling beïnvloedt zelf de toekomst.**  
.....

de Ruslandban tegen eind 2017 wordt opgeheven en het feit dat de landbouwhandel met Rusland zich nadien geleidelijk zal herstellen. Het GLB kent enkele aanpassingen en de vergroening loopt op kruissnelheid.

## Plantaardige producten

In de graansector vindt volgens de *EU Agricultural Outlook* verdere concentratie plaats. Het aandeel zachte tarwe, gerst en maïs zullen nog aan belang winnen ten koste van andere graansoorten. De Europese vraag naar granen zal met 6% toenemen tegen 2026, hoofdzakelijk als gevolg van een levendige vraag vanuit de veevoedersector. De Europese vooruitzichten zijn positief voor de uitvoer van tarwe, minder positief voor gerst. Het verwachte prijsniveau bedraagt 160 euro tot 170 euro/ton. Het zal je niet verwonderen dat de Europese Commissie in haar rapport wijst op de sterk vertraagde groei van de opbrengststijging voor granen in vergelijking met andere graanlanden. Die groei neemt in de periode 2016-2026 nog verder af. Er wordt ook gewezen op de concurrentie met andere akkerbouwsectoren waardoor granen in de verdrukking komen. Eiwitrijke gewassen waren in Europa als gevolg van een gunstig politieke en maatschappelijke



Pluimveevlees zal als enige vleessoort binnen Europa profiteren van zowel een stijging van de productie als van het verbruik.

wind aan een sterke opmars toe. Die opmars zal worden gestopt als gevolg van de lage prijzen voor veevoedergrondstoffen en de recente maatregelen inzake biobrandstoffen. Europa wil immers biobrandstoffen van de eerste generatie, die afkomstig zijn van voedingsgewassen, ontmoedigen. Het areaal van soja zal sterk toenemen ten koste van koolzaad. Naast het areaal zal ook de opbrengst van de Europese soja per hectare toenemen. De drijfveer is de veevoedersector. De EU verwacht een stijging van de Europese suikerproductie met 6% tegen 2026. De stijging zal plaatsvinden in de meest competitieve gebieden en zal vooral worden gedreven door hogere opbrengsten per hectare. De Europese suikerprijs zal schommelen rond de 400 euro/ton. In Europa zal bietsuiker concurrentie ondervinden van isoglucose. Europa verwacht dat ook deze productie zal toenemen nu de quotaregeling is opgeheven.

### Dierlijke productie

Over de melkproductie en -prijzen op korte en middellange termijn is al veel gezegd en geschreven. Het rapport vat alles nog eens samen. Europa ziet de melkprijs tot 2018 niet boven de 32 eurocent/kg stijgen als gevolg van de voorraden van mageremelkpoeder die nog enige tijd op de markt zullen drukken. De voorraden zullen de komende jaren geleidelijk kunnen worden afgezet. Daarna kan het echte marktherstel beginnen. De Europese melkproductie zal verder stijgen met 1,3 miljoen ton tot 177 miljoen ton tegen 2026. Die stijging zal niet zozeer plaatsvinden in de competitieve melkproductiegebieden, maar ook en vooral daarbuiten. Europa ver-

wacht dat de melkveestapel zal inkrimpen en de productie per koe stijgen. Dat heeft gevolgen voor de rundvleesproductie en is gunstig voor het klimaatbeleid. 85% van de Europese melk zal binnen Europa worden afgezet. Het Europees verbruik van vloeibare melk zal weliswaar de komende tien jaar met 5 kg per persoon afnemen. Het verbruik van room, boter en kaas zitten echter verder in de lift, niet enkel in Europa maar in de hele wereld. Het is ooit anders geweest. Boter heeft lang in het verdomhoekje gestaan. Het Europees verbruik van zuivelproducten zal in tien jaar met 8 miljoen ton toenemen. Ook op de wereldmarkt neemt het verbruik van zuivelproducten jaarlijks met 1,8% toe tot 975 miljoen ton tegen 2026. De hoogste stijging wordt in India genoteerd. Europa zal met 26% opnieuw 's werelds grootste exporteur van zuivelproducten worden, op de voet gevolgd door Nieuw-Zeeland (25%). De VS valt terug op 11%,

vooral als gevolg van het sterk stijgend inlands verbruik van zuivelproducten waaronder boter. China is en blijft 's werelds belangrijkste invoerder van zuivelproducten, maar ook een geval apart. Ook de vraag vanuit Afrika zal sterk toenemen. Voorts komt India voor Europa in beeld, al zal de melkproductie ook daar sterk toenemen. Het vleesverhaal vertelt weinig nieuws. De productie van rundvlees zal eerst toenemen, maar als gevolg van de kleinere melkveestapel nadien afnemen. Ook het verbruik zal eerst wat toenemen door het herstel van de economische crisis maar nadien afnemen. De productie van varkensvlees zal licht stijgen. De komende tien jaar zullen er meer mogelijkheden voor export van varkensvlees zijn, wat de sector ten goede zal komen. Voeg daar nog de gunstige prijzen voor veevoeding aan toe. Pluimveevlees zal als enige vleessoort binnen Europa profiteren van zowel een stijging van de productie als van het verbruik. Er is sprake van respectievelijk 5,1% en 4,5% tegen 2026. De nieuwe EU-lidstaten zullen de hoogste stijgingen noteren. Zij moeten op zoek naar meer veevoedergrondstoffen. Over het landbouwincome is de Europese Commissie weinig origineel. Het totale inkomen van de gehele Europese landbouw in de 28 lidstaten zal in tien jaar dalen met 14% als gevolg van lage prijzen en hogere kosten. Het reële landbouwincome per arbeidskracht zou echter jaarlijks met 2% stijgen door een daling van het aantal arbeidskrachten in de landbouw. De taart wordt kleiner, maar moet door minder worden gedeeld. De Europese uitstoot in de landbouw zet zich door. ■

### NOG MEER WETEN?

Wil ook jij een blik vooruitwerpen op de Europese markten? Raadpleeg het document van de Europese Commissie en de commentaar die gegeven werd tijdens de 2016 EU Agricultural Outlook Conference op 6 en 7 december. Het rapport *EU Agricultural Outlook. Prospects for EU agricultural markets and income 2016 - 2026* is beschikbaar op <https://ec.europa.eu/agriculture/markets-and-prices/medium-term-outlook>. De conferentie met presentaties en commentaar kan je (her)bekijken op [https://ec.europa.eu/agriculture/events/2016-outlook-conference\\_en](https://ec.europa.eu/agriculture/events/2016-outlook-conference_en).